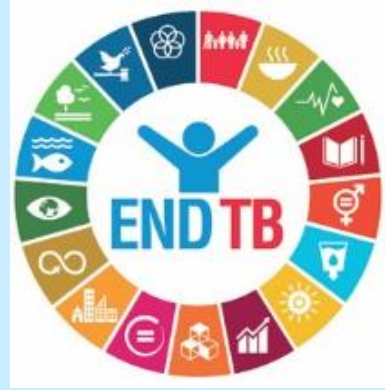

T.C. Sağlık Bakanlığı

T.C.
Sağlık Bakanlığı
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü
Tüberküloz Daire Başkanlığı

VEREM HASTALIĞI ve VEREM HAFTASI

VEREM EĞİTİM VE PROPAGANDA HAFTASI

- Geleneksel olarak her yıl Ocak ayının ilk Pazar gününden başlayarak devam eden hafta içerisinde düzenlenmektedir.
- Bu haftanın amacı, toplumun verem (tüberküloz) hastalığı ve hastalıkla mücadele konusunda bilinçlendirilmesidir.
- “71.Verem Eğitim ve Propaganda Haftası”
07-13 Ocak 2018 tarihleri arasında düzenlenmektedir.

**VEREM (TÜBERKÜLOZ)
HASTALIĞI NEDİR?**

- Verem mikrobusunun insanlarda yaptığı bir hastalıktır.
- En sık akciğerleri olmak üzere tüm organları tutabilir (Lenf bezleri, kemik, böbrek, beyin vb.).
- Tedavi edilmezse hayatı tehdit edebilir.

DÜNYADA VEREM

- Bugün, dünya nüfusunun üçte biri (yaklaşık 2 milyar kişi) vücudunda verem mikrobunu taşımaktadır.
- Dünya genelinde her yıl yaklaşık 10 milyon kişi verem hastalığına yakalanmakta ve 1,5 milyon insan veremden ölmektedir.

TÜRKİYE'DE VEREM

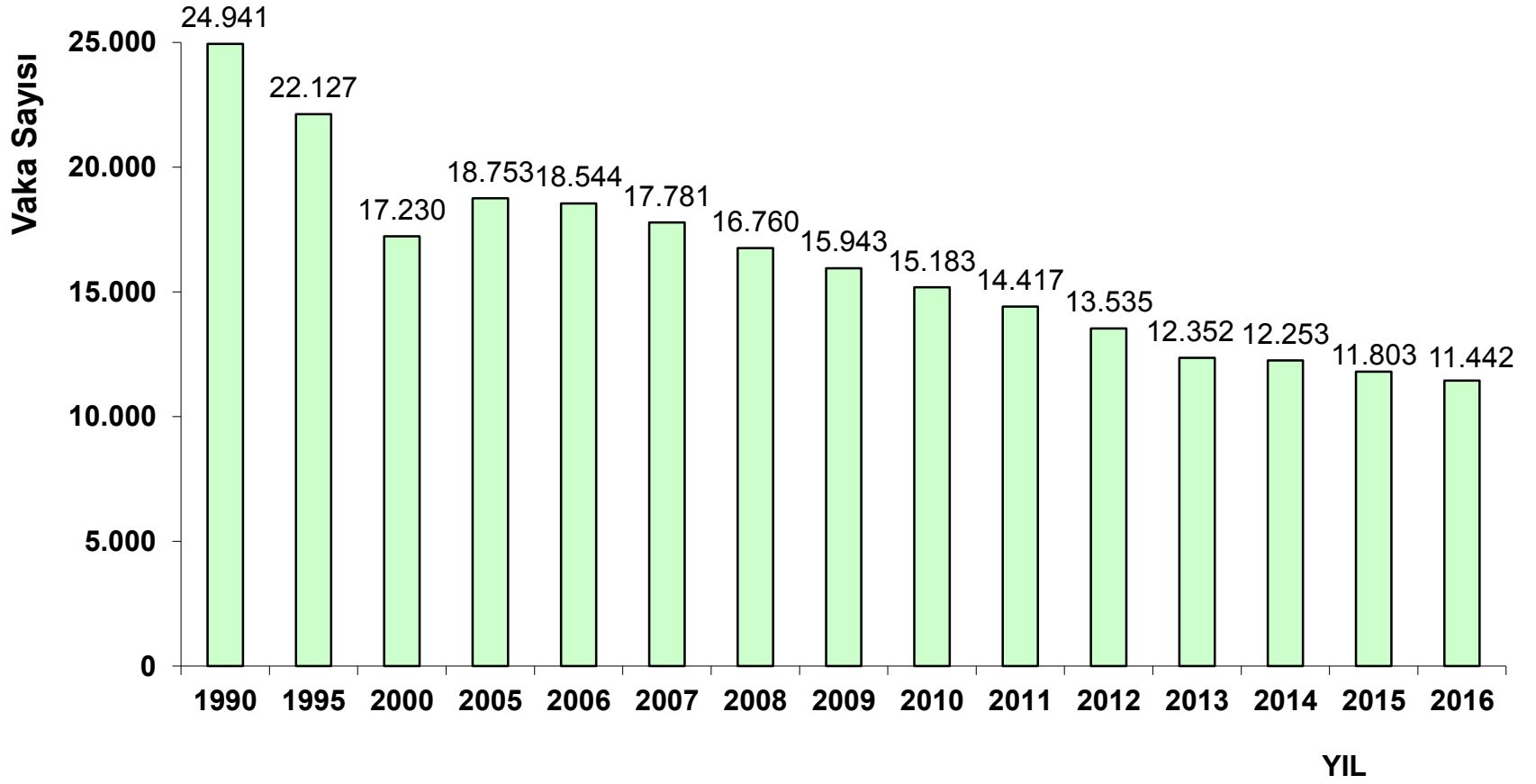
Kayıtlara göre Türkiye'de her yıl yaklaşık 12 bin kişi verem hastalığına yakalanmaktadır.

Türkiye'de 10-15 milyon nüfusun enfekte olduğu, yani vücutlarında verem mikrobu olduğu tahmin edilmektedir.

Ülkemizde verem hastalığı gelişmiş ülkelere göre daha fazla görülmektedir.

TÜRKİYE'DE VEREM

Türkiye'de Yeni TB Vaka Sayıları, 1990-2016

TÜRKİYE'DE VEREM

Türkiye'nin 2016 yılı toplam verem hasta sayısı: 12.417

Erkek	7.132	57,4
Kadın	5.285	42,6

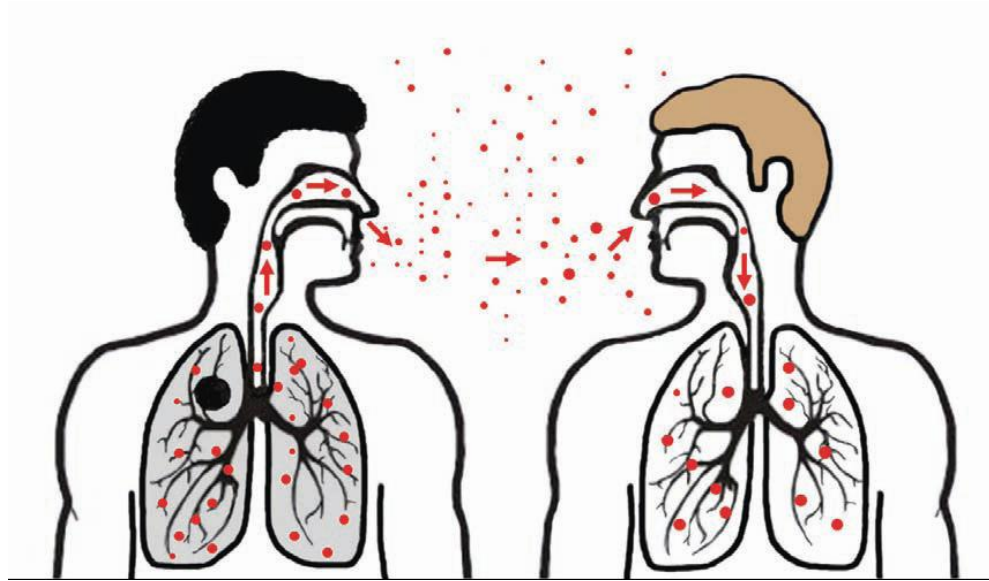
Akciğer tüberkülozu	8.248	66,4
Akciğer dışı tüberküloz	4.169	33,6

VEREM NASIL BULAŐIR?

VEREM HASTALIĞI NASIL BULAŐIR?

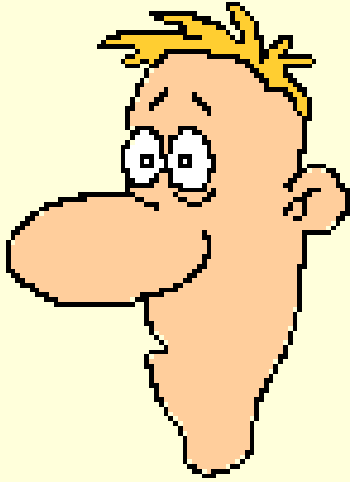
Verem, tedavi görmemiŐ veyada dzenli tedavi gormeyen hastaların aksırma, öksürme ve konuşmaları sırasında havaya yayılan mikropların solunum yoluyla alınması ile bulaŐır.

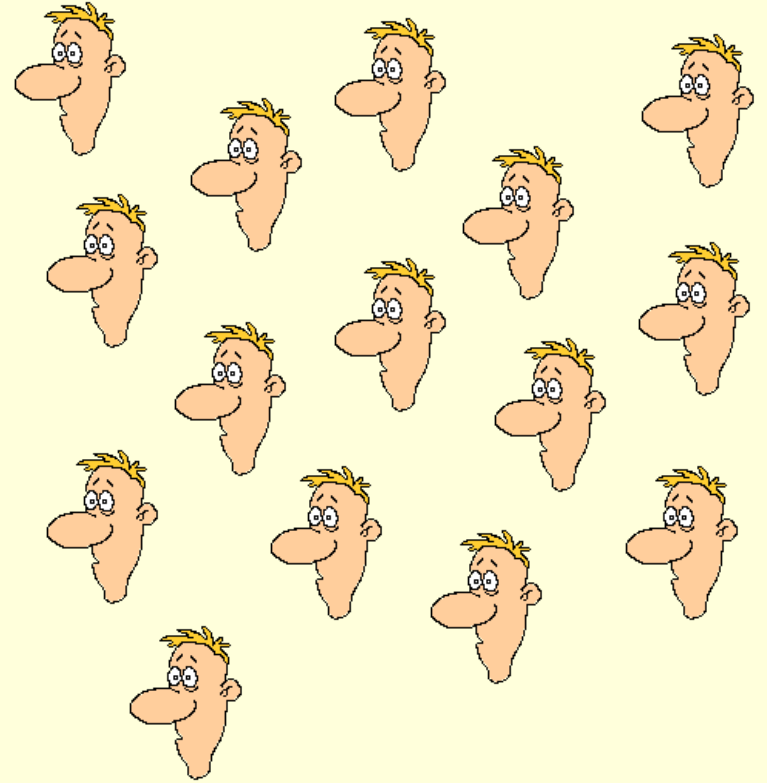
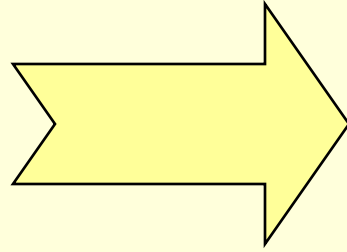
Verem mikrobu güneş görmeyen ve iyi havalanmayan yerlerde saatlerce havada kalabilir.

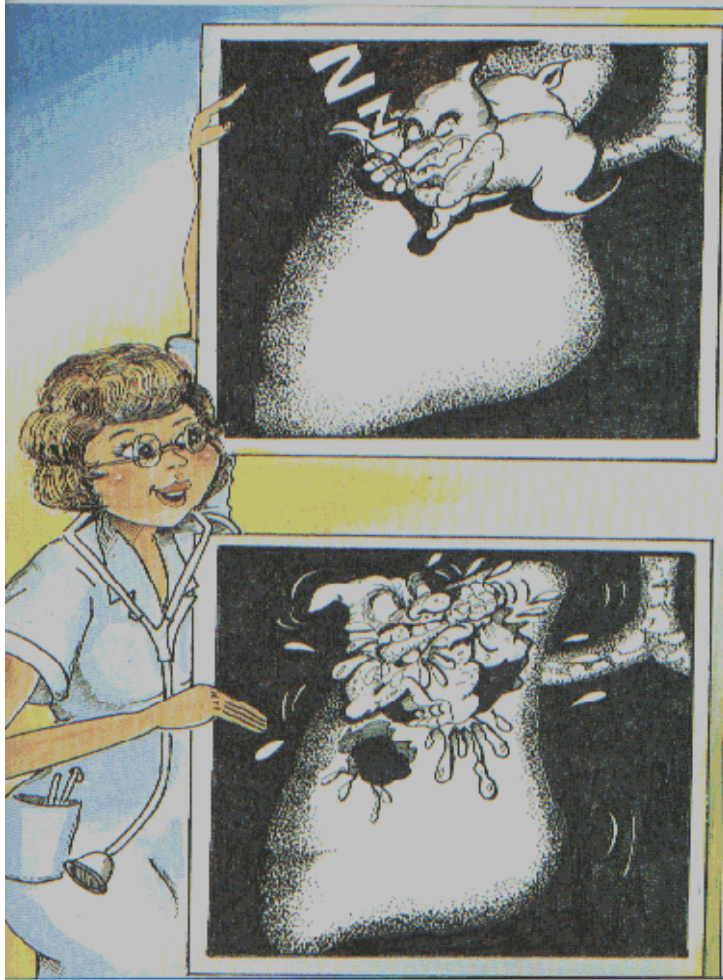
Verem hastalığı kalıtsal bir hastalık değildir.

Tedavi olmayan bir verem hastası her yıl yaklaşık **10-15** kişiye hastalık bulaştırır.

Verem hastası

Verem mikrobu vücuda girdikten sonra yıllarca hastalık yapmadan akciğerlerde bekleyebilir.

Vücudunda verem mikrobu taşıyanların yaklaşık **%5-10**'u daha sonraki yıllarda **VEREM HASTASI** olur.

HANGİ DURUMLARDA VEREM HASTALIĞINA YAKALANMA RİSKİ ARTAR?

- Tedavi görmeyen verem hastası ile aynı evde yaşayanlar
- 5 yaşından küçükler, yaşlılar
- İdeal vücut ağırlığının %90'ından daha az kiloda olanlar
- HIV/AIDS hastalığı olanlar
- Şeker hastalığı olanlar
- Vücut direncini azaltan diğer hastalığı olanlar
- Sigara içenler
- İlaç ve alkol bağımlısı olanlar

**HASTALIK BELİRTİLERİ
NELERDİR?**

➤ **ÖKSÜRÜK:** 2-3 haftadan fazla süren ve inatçı karakterde öksürük en sık görülen belirtidir.

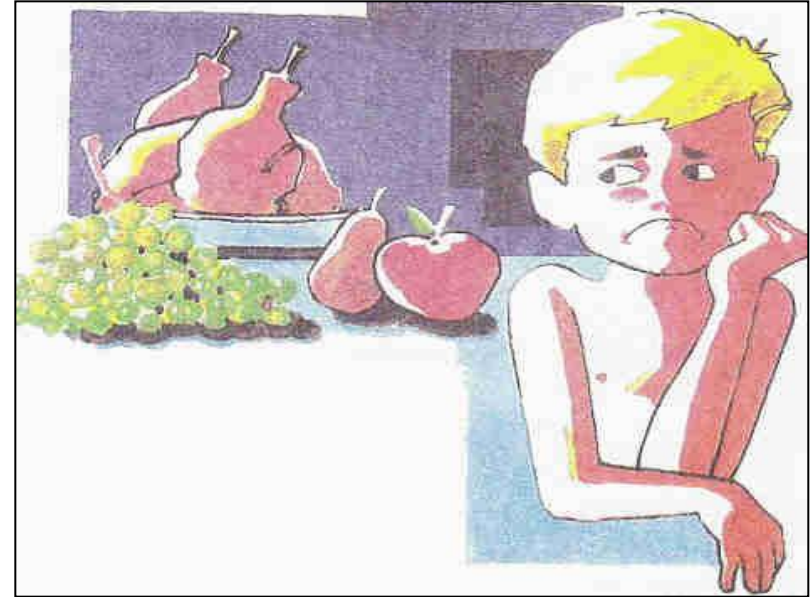
➤ **BALGAM ÇIKARMA**

➤ **KAN TÜKÜRME:** Bazı durumlarda, özellikle teşhis ve tedavide geç kalınırsa görülür.

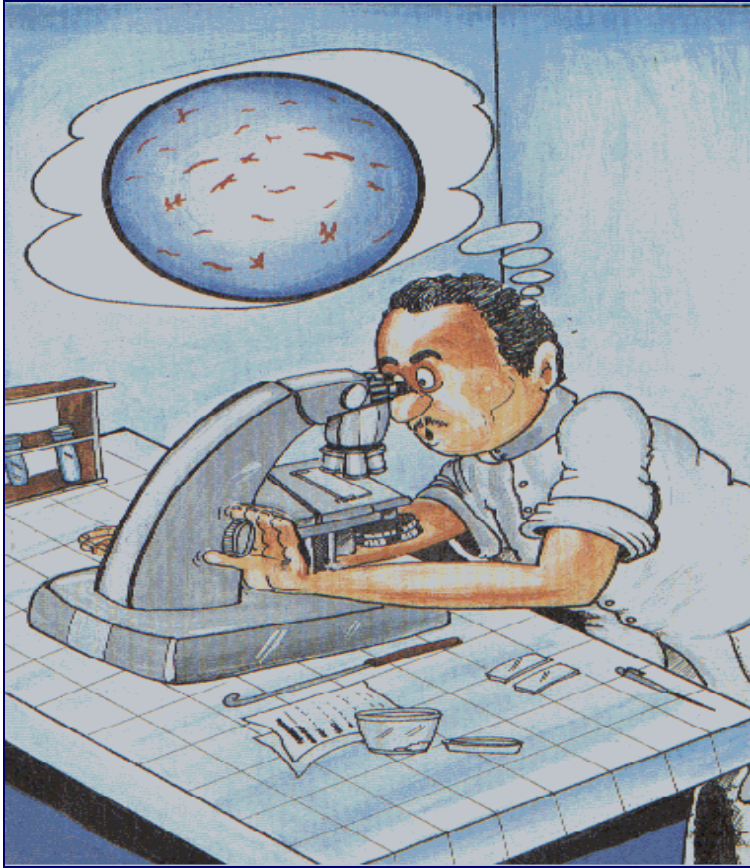

- Ateş
- Gece terlemesi
- İştahsızlık
- kilo kaybı
- Yorgunluk halsizlik
- Nefes darlığı
- Göğüs ve sırt ağrısı

VEREM HASTALIĞI TEŐHİSİ NASIL KONULUR?

BALGAM MUAYENESİ:

Verem teşhisinde en önemli yöntemdir. Verem şüphesi olanlarda mutlaka yapılmalıdır. Balgamında mikrop görülen hastalar çevrelerindeki kişilere hastalığı bulaştırır.

RÖNTGEN FİLMİ:

Veremli bir hastanın akciğer grafisi

Sol kola yapılan test 48-72 saat sonra ölçülür.

TÜBERKÜLİN DERİ TESTİ (PPD):

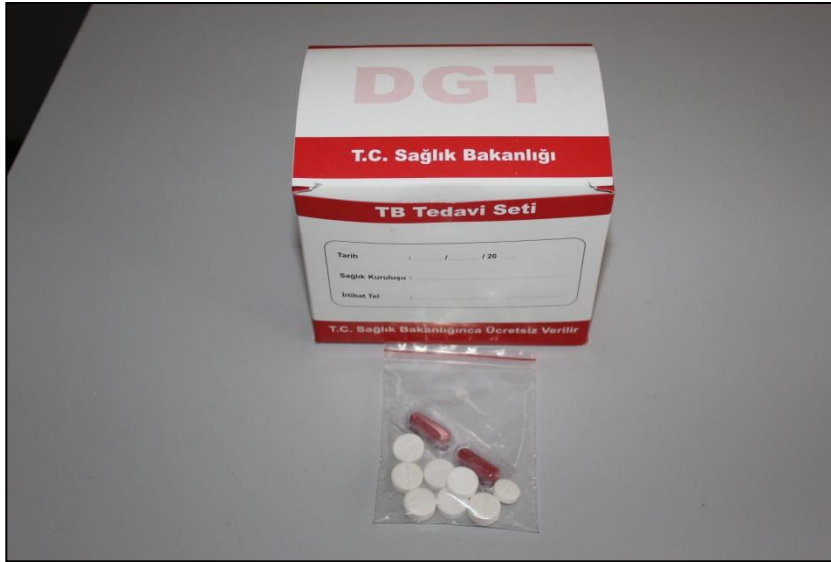
Özellikle çocuklarda anlamlı olan bu test, kişinin verem mikrobu ile karşılaşmış ve karşılaşmadığını öğrenmemizi sağlar.

**VEREM HASTALIĞI NASIL
TEDAVİ EDİLİR?**

Verem hastalığı düzenli ilaç kullanmakla 6-9 ayda tamamen iyileşir.

İlaçlarını düzenli kullanan hastalar başkalarına hastalık bulaştırmaz.

Verem tedavisinde kullanılan ilaçlar Sağlık Bakanlığı tarafından **ücretsiz** olarak verilir.

Doğrudan Gözetimli Tedavi (DGT):

Verem ilaçlarının her gün bir sağlık personelinin ya da yetkilendirilmiş bir kişinin gözetimi altında içilmesidir. Bu sayede ilaçların düzenli kullanımını sağlanır.

**TEDAVİ EDİLMEZSE NE
OLUR?**

Çevresindekilere verem
mikrobunu saçmaya
devam eder.

Yetersiz tedavi görürse,
hastalık mikropları ilaçlara
karşı direnç kazanır ve daha
sonra tedavi olma şansı
kaybolabilir.

Tedaviyi reddeden bir hasta
için hayati tehlike vardır.

VEREMDEN NASIL KORUNABİLİRİZ?

Çocukları veremden korumak için doğumdan 2 ay sonra verem aşısı (BCG) uygulanır.

Toplumun korumanın en etkili yolu,
bulaştırıcı verem hastalarının
erkenden bulunması ve tedavi
edilmesidir.

Verem hastalığına yakalananların aileleri ve yakınları Verem Birimlerine davet edilerek muayene edilir.

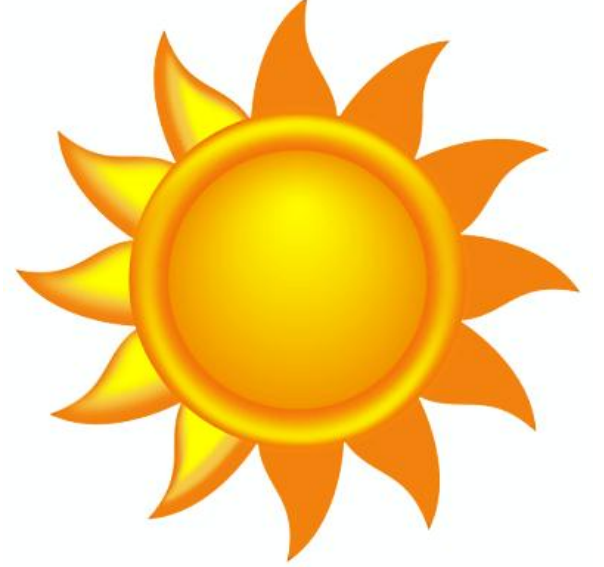
Hasta olduğu tespit edilenler tedavi edilir.

Bulaştırıcı olan hastaların yakın çevresindekilere hastalığa yakalanmalarını önlemek için koruyucu ilaç verilir.

Koruyucu ilaç tedavisinde 6 ay süre ile düzenli ilaç kullanımı gereklidir.

VEREM HASTASININ EVİNDE NELERE DİKKAT EDİLMELİ?

- Verem hastalarının bulunduğu ortamları havalandırmak, bu ortamlara temiz hava sağlamak, havadaki bulaştırıcı tanecikleri azaltır, bulaşma ihtimalini düşürür.
- Odanın güneş görmesi, ortamdaki verem mikroplarını öldürür.
- Hastanın bulaştırıcılığı kaybolana kadar ayrı bir odada kalması uygundur.

VEREM HASTALARI ÇEVRESİNDEKİ İNSANLARI HASTALIKTAN NASIL KORUYABİLİR?

- Aksırırken, öksürürken mutlaka ağızlarını mendille veya kollarıyla kapatmalıdır.
- Öksürük ve aksırık sonrasında eller yıkanmalıdır.
- Bulaştırıcı dönemdeki verem hastaları kapalı ortamlarda, başka insanlarla birlikteyken maske kullanmalıdır.
- Ortam sık sık havalandırılmalıdır.
- İlaçlarını düzenli ve eksiksiz olarak kullanmalıdır.

HASTALIKTAN KORKMA
GEÇ KALMAKTAN KORK!

SIK SIK ELLERİNİ YIKA!

ASLA SİGARA İÇME,
YANINDA İÇİLMESİNE İZİN
VERME!

BULUNDUĞUN ORTAMI SIK
SIK HAVALANDIR!

DÜZENLİ VE DENGELİ
BESLEN!

HASTA İKEN İLAÇLARINI
DÜZENLİ KULLAN!

HEDEFİMİZ VEREMSİZ BİR TÜRKİYE!

